

ambacht — Tuil (toez.), D.
veen. — Nijkerkerveen, D.
terdam. — Gent (België), J.
a-Horsbeke (België). — St.
r, te Dordrecht. — Nes en
melink, te Gaastmeer ca.
akerke (W.). Dr. J. H. Gunning
peldtoorn. — Blokzijl, G. van
Nieuwe-Wetering. — 't Waal
Free, cand. te Utrecht.
— J. J. N. Bakhuizen van den
laag.
woord, A. H. J. G. van Voort-
— Burgh op Schouwen, J.
a Brink, cand. t. d. H. D. te
artsensdijk (U.), T. Lekker-

HARUS

Archimedesstr. 64
Kapitaal f 500.000.-
ot naar Brandkast
ING door SPAREN
aanaal f 0.81 PER MAAND.
DE RENTE 4 pCt.
ATIEF SYSTEEM.
of agenten en genieten
oge provisie.
NGEN BIJ DE DIRECTIE.

Werken van: Penning Maltzahn Breevoort Veltman Calvijn Wisse enz.

De N. J. ENGELBERTS.
Leerr. o.a.: Babels Toron-
Het Brandend Altaarvuur
0 bl. f 0.31.
JOH. DEKKER. I. Een Pel-
in Sion aangeland, II. God
Geest, III. Het laatste oor-
Drie merkw. gesch. 112 bl.
J. v. LEEUWEN. Zestal
o.a.: „De Dooden geboren”,
t. enz. 104 bl. f 0.39.
J. v. LEEUWEN. Twee
uit Markus en Ezechiel, 64
112.
Da. DU CLOUX. Twaalfal
offen 100 bl. f 0.72.
MONTE BLOEMEN. Proza en
Keurbundel o.a.: Breevoort:
inewestorm in Rotterdam;
UH den Koezientij enz. 132
0.42.
KOOKBOEK voor Burgerge-
Monders en recepten
PRACTISCH ENGLISH
BOEK voor Zelfonderricht. 'n
ende Gids 104 bl. nu slechts
Dr. A. A. v. SCHELVEN. De
ing van een Petistisch-ge-
meente f 0.75 nu f 0.33.
HANDEL MET KENNIS
ch Handboekje voor Land-
a. Veehouders, Landarbeiders
bl. sl. f 0.21.
R. v. d. Mel. Hoe moet ik
gen? Een schat van werken
stellen over: Lezen, Stellen,
isseren enz. f 0.35.
ACTA. Syn. Ger. Kerk 1905
ACTA. Syn. Ger. Kerk 1908
ACTA. Syn. Ger. Kerk 1911
Da. A. ROORDA. Jozua, de
iods. Het boek Jozua pro-
klaard. Pracht werk 339
2.50, nu sl. f 1.19.
Da. KOK. De plaats der
in Christus' Gemeente, 62
0.37.
GEBENKPLAAT. Theol.
Kampen, met foto's o.a.:
Professoren, ook van vroe-
koperdisprock. In Carton-
u sl. f 0.31.
MEJ. KUYPER. Brieven
bergen. Groot boeiend prach-
t. kunstplaat, 256 pag. nu
f 1.44.
v. LINSCHOTEN. Een Zak-
verhaal zijn Geschiedenis.
d. verb. Groot werk, 240 pag.
08.
VOORWAARDEN:
egens verdubbelen der
n moet bij iedere bestelling
n voor de vracht worden
gd.
pnaaf der No.'s is voldoende.
oe minder dan f 1.— wordt
ewerd.
estellingen liefst per post-
it aanbod is tijdelijk.
GRATIS PREMIËN.
oor f 2.— en méér bestel-
t gratis. O. FUNCKE. Voor
agenden. Keurig werkje.
10 voor f 4.— en méér: L.
NG. In Naam van Oranjel
1813—1815 met 35 platen.
10 voor f 8.— en méér: L.
DELL. De wonderen van
Testament, 2 deeltjes, zeld-
noen.
10 voor f 8.— en méér: De
VESTERKUIS: Overdenkin-
Christus op het Witte
(Openb. 6). — Nieuw en
enz. Keurig groot werk met
100 bladzijden.
Wie voor f 15 en méér be-
stelt krijgt alle premiën
gratis.
BOEIJENGA ZONEN
EK. Tel. int. 18.

De Heraut

door de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het nadrukken van den inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht.

Zondag 1 Februari 1920. N°. 2193.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud
van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonneementen en
Advertentieën aan de ADMINISTRATIE. Bureau: N.Z. Voorburgwal 18—60, te Amsterdam.
Insendingen, die later dan Donderdag 's namiddags te 12 uur worden ont-
vangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Abonnementsprijs: /franc aan huis, per drie maanden /1.50 bij vooruitbetaling
voor het Buitenland en Ned.-Indië per jaar /7.20 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke
nummers / —.15.
Advertentieprijs: van 1 tot 5 regels /1.30, met inbegrip van bewijsnummer, voor
elken regel meer /-.25. Aanvragen en vermelding van liefdegaven /-.12 per regel.

Van de Kerk.

XLIII.

En nu blijft geloof, hoop en
liefde, deze drie; doch de meeste
van deze is de liefde.
I Cor. XIII: 13.

De gegevens omtrent de schrijvers, die
ons omtrent Mekka en Medina hebben in-
gelicht, gaven we summiërlijk onder
Mohamed. Hij toch is het die in Arabië's
centrum aan het Islamitisch bestaan zijn
regel' en ordening gaf, en die door de
traditie die van hem uitging, nog steeds
den Islam beheerscht. Wat omtrent den
Islam in zijn Arabischen oorsprong te weten
is te komen, hield, dank zij Snouck Hur-
gronje's omvangrijken arbeid, sinds 't vierde
eener eeuw geheel op een gesloten mysterie
voor ons te zijn. Wat men er van te weten
kon komen, is thans voor ons ontsluitend,
voorzoo veel althans het verborgen karakter
van Mohamed's optreden zulke een ontsluit-
ring gedoogde. We mogen zeggen, dat
we ook hier thans vasten grond onder de
voeten hebben. Mohamed heeft het gods-
dienstige, het staatkundige leven van zijn
volk, en tot op zekere hoogte ook zijn
burgerlijk leven, in een vast kader vastge-
zet, en zulks niet om 't voor ons te ont-
sluiten, maar eer integendeel om het
op te sluiten in een geheimzinnige
atmosfeer. Niet om onze kennis te ver-
rijken strekt zijn toelag, maar veel meer
om het geheimzinnig omhulsel steeds dichter
te maken, en ons uit de verte op be-
spieding van het mysterie te doen uitgaan.
Feitelijk kan zelfs gezegd, dat zijn toelag niet
was om zijn volk en zijn verdere aanhang
door meerdere kennis te verrijken, maar
dat hij omgekeerd schier eeniglijk bedoelde,
het waas van het mysterie steeds dichter
te doen aantrekken, en alle nader
binnendringen in het mysterie af te sluiten.
Vandaar dat 't thans duidelijk in het licht
moet gesteld, wat ten deze de principieele
tegenstelling tusschen de schepping van
Mohamed en die van den Christus was. In
het kort gezegd kan die tegenstelling
aldus worden gegeven, dat de openbaring
die van Christuswege ons beschijnt, van
meestal strekte, om ons inzicht te ver-
rijken en te verhelderen, terwijl de Islam
er omgekeerd steeds klaarkijk op doelde,
om het wezen der zaak in steeds dieper
mysterie terug te trekken, en om 't in-
zicht erin steeds meer te belemmeren.
Ten einde hierbij geen verwarring te
laten insluipen, is 't hierbij noodig, vóór
alle dingen het voor ons zoo schier on-
doorgroendelijk karakter van de Christe-
lijke Openbaring in duidelijk licht te stel-
len. Geen oogenblik toch mag hierbij uit
het oog verloren, dat de ontsluiting der
mysterien die ons op Christelijk terrein
geboden worden, een geheel eigenaardig en
schier wonderbaar karakter draagt. Het
is toch een openbaring die zich veelzins
achter de normale gegevens terugtrekt, en
juist hierdoor de verklaring zoo sterk be-
moedigt. Men gevoelt dit aanstands zoo
men op de eerste Zending let, die van
Christuswege onder Israel is uitgegaan.
Van die wonderbare Zending toch wordt ons
in de eerste plaats gemeld, dat Jezus ze
ondernaam door zijn Twaalf discipelen
(Matth. X: 2), doch voorts wordt ons in
Luk. X: 1 bovendien nog bericht, dat «de
Heere er Zeventig andere stelde, en ook
deze uitzond twee aan twee, in iedere stad
en plaats waar hij komen zoude». Nu zou
hierin op zich zelf niets bevreemdend heb-
ben gelegen, indien het eeniglijk de prediking
van het Evangelie had gegolden. Het zou dan
niet anders geweest zijn, dan een eerste
proefneming, die Jezus met zijn discipelen,
of beter gezegd met zijn aanstaande Aposte-
len, ondernaam, om het Evangelie des
heils onder het volk van Israel alvast op
iets breeder schaal bekend te maken.
Feitelijk echter droeg deze Zending zich
geheel anders toe. Wat Jezus ondernaam,
droeg in niets het karakter, dat Mohamed
aan zijn Zending gaf. Kwam het er bij
Mohamed in hoofdzaak op neder, om
heil in de verborgen mysteriën te zoeken,
deze mysteriën niet te ontsluiten maar veel-
eer nog dichter te verborgen, en tenslotte
alles er op te doen neerkomen, dat zijn
aanhang hem geheel blindelings volgen
zou, hier bij deze Zending die Jezus door
zijn aanstaande Apostelen onder het volk
van Palestina ondernaam, werd omgekeerd
gedoeld op het ruimschoots spreiden van
verlichting en het winnen van de schare
voor zijn Koninkrijk.

gen die hij onder Israel uitzond, met een
gansch wonderbare macht, die zelfs ook aan
Judas Iscariot werd toebedeeld, en juist
in zijn optreden zoo verbaast. Men kan
toch niet zeggen, dat wel de overige ge-
zanten slaagden in hun doel en door het
doen van wonderen op in 't oog loopende
wijze konden optreden, want geheel dat-
zelfde wordt ons ook van Judas gemeld,
niet met name, maar als in de Twaalfinge-
sloten. Geheel dit optreden van die Twaalf
en van de Zeventig onder de Joden in hun
steden en dorpen droeg een zeer in 't oog
loopend karakter, dat ons nog steeds
verbazen blijft. Men kan toch niet zeggen,
dat Jezus in de voorgaande weken en
maanden zijn aanstaande jongeren reeds
met de gave van het wonderen verrijkt
verrijkt had. En wat juist daarom zoo aan-
grijpt, is dat thans op eenmaal door een
enkel woord van Jezus aan de Twaalfen
eerst, en straks ook aan de Zeventig, de
bevoegdheid niet alleen, maar ook een fei-
telijke macht verleend wordt, die u bij het
lezen ervan reeds verbaast. Hetgeen ons toch
van deze Twaalf en deze Zeventig man
hier bericht wordt, vertoont in elk opzicht
een groot en machtig wonder, zoals het
hier alleen en eeniglijk voorkomt. Niet
alleen toch, dat de Twaalf en straks de Ze-
ventig met groote vrijmoedigheid onder
het volk in hun steden en dorpen en ge-
dinen optreden, maar ze worden tegelijk
schier allerwegen bekwaamd, om hun mach-
tig woord door machtige daden te bezege-
len. Hun woord toch de macht geschenken
om de kranten te genezen, de melaschen
te reinigen, de dooden op te wekken en de
duivelen uit te werpen" (Matth. X: 8). Het
zij derhalve geheel wonder en gehele
bovennatuurlijke krachten die hun verleend
worden, en optredende onder het volk
slaagden ze er volkomen in, om op in 't
oog springende wijze uit te voeren, wat
Jezus hun opdroeg. Zij worden er toe ge-
roepen, ze worden er toe bekwaamd, en
hoe vreemd 't u zelf bij het lezen ook aan-
doet, alle twaalf en alle zeventig traden
ze de één voor, de ander na op, om voor
aller oog wonderen van hoog en heilig
karakter tot stand te brengen, zoo-
dat ze geloof vonden. Waar 't valt
aan alle toeneiging of ontvankelijkheid,
keert het woord der Apostelen werkloos
tot hen weder. Zoodra echter het geloof
zijn werking begint, ziet de aanstaande
Apostel zich in staat gesteld, het wonder
dat hij beoogt, ten uitvoer te brengen. Dit nu
maakt den indruk van schier geheel machi-
naal te zijn toegegaan, zoodra men er op
let, dat Judas Iscariot bij deze zending
niet alleen tegenwoordig was, maar saam met
de anderen werd uitgezonden, en dat niet
alleen, maar zoo uitgezonden, dat ook hem
blijkbaar de wonderbare macht was toebe-
deeld, om de heilige krachten te laten wer-
ken, die in de overige Apostelen hun zen-
der verheerlijkten. Dit nu maakt op ons
een schier onbegrijpelijk indruk. Die wonder-
bare macht die Judas toen ter tijd bij
deze zending uitoefende, was toch geen
macht die in hem zelf school, maar een
Goddelijke macht, die hem van Christuswege
verleend werd. En hierin nu spreekt 't voor
ons ondergrondelijke mysterie, dat deze
Judas, in wien de verrader toen reeds school,
en wiens ontzettende toekomst toen reeds
vast stond, bij deze eerste zending onder
Israel niet thuis werd gelaten, maar mede
onder de verkoren Apostelen werd opge-
nomen, en de wonderen, die hun zending
kenmerkten, ook zelf mede verricht heeft.
Vooraf hieraan nu gevoelt men het vol-
strekt tegenstrijdige tusschen hetgeen we van
Mohamed en zijn trawanten in Arabië lezen,
en tusschen hetgeen ons hier van Jezus
discipelen gemeld wordt. In Mohamed's
kring is het ontzegging van macht en af-
sluiting van zedelijke mogelijkheid, om op
de aanhang die volgen zal, een andere
werking dan de machinale werking van
geheimzinnige mysteriën te laten uitgaan.
Bij Jezus en zijn discipelen daarentegen gaat
het, als we ons zoo mogen uitdrukken, tot
in het overvloedige toe, alles in één machts-
betoon uit. Het eene wonder ondervangt het
andere. En daad na daad wordt ons van de
discipelen bericht, zoo verrassend machtig
en aangrijpend, dat ge u zelve onwillekeu-
rig afvraagt, van waar op dat oogenblik
bij die wonderbare zending deze onbegrepen
wondermacht zich zoo merkbaar uitte kon.
Bij Mohamed in Mekka en Medina sluit
zich alles op, wordt alle gang versperd,
en wordt de geloovige in een machine
omgezet, die niet anders prediken kan, dan
wat machinaal, werktuigelijk in hem wordt
ingegeven.

ling van de ingeprente wondermacht, is er
één machtige actie om op wonderse wijze
over wat duister was licht te doen uit-
gaan, en dit nieuwe licht spreidt zich dan
zoo wonderbaar uit, dat het ééne raadsel
het andere vervangt en telkens nieuw
verheerlijkt machtsbetoon voor ons opstijgt.
Ginds in Arabië, waar Mohamed zijn
nieuwe wereld tooverde, trekt 't zich alles
steeds meer in het verborgene saam, en
zijn 't ten slotte de beschikkers over de
verborgenheden die de toovermacht zich
in de hand speelde. Hier daarentegen ver-
toonen zich achter elkander heele reeksen
van machtsbetoon, die de schare aan-
grijpen en geheimnis na geheimnis ont-
sluiten. Zelfs laat zich niet verhelen, dat de
wonderse openbaring van de geheimzinnige
macht zich bij deze uitzending van de
aanstaande Apostelen onder de Jood-
sche bevolking van Palestina schier als
ophoopt. Ook later vangen we het
bestendig gerucht op van wonderen, die
de Apostelen na Jezus' hemelvaart in tal
van plaatsen en bij herhaalde gelegenheden
verrichten konden, maar toch droeg toen
het element van het ingeschoven wonder
een minder opzienbarende karakter, als
ditmaal bij de eerste missie van de Twaalf
en de Zeventig onder de steden en dor-
pen van Palestina. Ge kunt Matth. X
en Lukas X dan ook niet doorlezen, of
de indruk maakt zich van u meester, dat
hier plotseling en geheel onvoorbereid aan
de Twaalfen en Zeventig een macht werd
ingeprent, die een geheel eenig karakter
droeg, vrij spoedig haar werking voltooid
had, en toen zich niet meer herhaalde. Mat-
th. X en Lukas X staan dan ook als twee
schier ondoorgroendelijke mysteriën geboekt
in het eerste verhaal van der Apostelen
wonderbaar optreden, dat ons verrassen
komt. Er valt niet aan te denken, dat
het toen zoo plotseling gebeurde aan een
vroegrijpe ontwikkeling van den Apostoli-
schen geest toe te schrijven. Daartoe droeg
alles wat zich hier openbaarde, te zeer
een volend en voltooid karakter. Er is
geen sprake van, dat we hier kleine proef-
nemingen voor ons zouden hebben, waar-
aan de aanstaande Apostelen zich in zekeren
overmoed reeds gewaagd hadden. Wat
ons in Matth. X en Luk. X bericht wordt,
draagt veel meer een geheel voltooid vorm.
Er is bij de jongeren geen aarzeling, maar
ze tasten aanstands door. Wat voorvalt,
herhaalt zich van dorp tot dorp en van
stad tot stad, als ware het bij afspraak.
De veelomvattende werkzaamheid verdeelt
zich onder de Twaalfen en onder de Ze-
ventigen, alsof 't alles vooraf bij afspraak
geregeld ware, en vooral het mede optre-
den van Judas zegt u zoo duidelijk, dat de
uitgezonden schier als van zelf handelden
en aan de inspiratie die hen aangreep,
geen weerstand konden bieden. Dit zou
nog minder sterk gesproken hebben, indien
de Twaalf en de Zeventig allerwegen geza-
menlijk optraden en gezamenlijk tot hun
conclusie kwamen. Doch ook hiervan
blijkt uit het verhaal niet 't minste. Men
ontvangt toch geen anderen indruk, dan
dat de twaalfen zich verbeelden, dat de
één hier, de ander daarheen toog, en dat
ze allen op hun beurt gehoor en gevolg
gaven aan de hen inspirende bezieling,
zoodat op die wijs een uitslag verkregen
werd, alsof 't alles saam één heilige bezie-
lende actie gold, die in niets was overlegd
of afgesproken, veel min in al haar om-
vang doordacht en berekend was. Van
deeling of splitsing is geen sprake. De
geheele groep die 't land intrekt, is felte-
lijk één. Het is niet naar gemaakte af-
spraak dat ze het land intrekken. Ook
trekt allerminst een iegelijk apart op. Ge-
lijk het verhaal in Matth. X en Lukas X
voor ons ligt, is het al tezaam één won-
derse verschijning, die zich van de geesten
meester maakt, en ze allen bijeenhoudt, om
voorts allen saam één scherp bepaalde actie,
waartoe God ze verordent, ten uitvoer te doen
brengen. Maar het resultaat blijft dan toch,
dat ze elk op zijn wijze en allen saam op
hoogst ernstige wijze hebben doorgetast
en op die wijs een actie in het leven riepen,
die vroeger nimmer in hun kring beleefd
was, waar geen hunner van te voren
van gerept of geprofeet had, en die
toch als bij onderlinge afspraak door
eenparige samenwerking tot stand kwam.
Doch dan ook, en hier vooral worde
nadruk op gelegd, dit alles greep plaats niet
om straks op soortgelijke wijze herhaald te
worden. Het gold hier toch een gansch
wonderbaar optreden der jongeren, waar-
van in al 't voorgaande zelfs met geen
woord gerept was, en dat slechts een korte
poos zich voortzet, doch dan ook een einde
neemt, en blijkbaar is afgelopen. Wat na
de uitstorting van den Heiligen Geest, als
uitwerking van Christus' macht, uit den
hemel plaats greep, komt hier niet in aan-

merking. Die geheel nieuwe en op zich
zelf staande actie, die na het Pinksterfeest
zich inzette, heeft met wat hier in Matth. X
en Lukas X ons gemeld werd, niets uit-
staande. Neem aan dat de Twaalfen en de
Zeventigen voor het ten uitvoer brengen
en het voltooien van hun missie een zestal
maanden besteed hebben, dan was na het
einde van dit half jaar ook het gehele
verschijnsel waarvan hier sprake is, ver-
dwenen en zette zich niet voort, maar
hield op. Wat ons in Matth. X en
Lukas X omstandig vermeld wordt, was een
geheel op zich zelf staande gebeurtenis, die
in niets voorafging noch ook in enig levens-
teeken zich voortzette of herhaalde. Uit zich
zelf kwam geheel deze actie zelfstandig op.
Ze sloot zich in zich zelf af. En toen ze
opgekomen, doorgezet en voltooid was,
hield ze even beslist op hooger bevel op,
en keerden de discipelen terug in de levens-
sfeer en in de actie waaraan ze, eer deze
missie hun op werd gelegd, gewend waren.
Zoo moet de blik op al dit wonderbaar ge-
beurde geheel vrij blijven. Het dook op.
Het schitterde voor een korte wijle. En na
niet zoo lange spanning verdween geheel
dit wonderbaar verschijnsel weer, om voor
den gewonen omgang van Jezus met zijn
aanstaande Apostelen plaats te maken. Het
gebeurde schikte zich naar de toedracht
der omstandigheden. En toen die omstan-
digheden tot haar vorige verhouding terug-
keerden, hernamen ook de Apostelen hun
voormalige positie.

Het gebeurde met de eerste schittering
van de armverzorging der verarmde Chris-
tenen te Jerusalem herinnert aan wat in
de toenmalige omstandigheden zich telkens
herhalen moest. Het is dan ook volkomen
onjuist geoordeeld, zoo men in de toen-
malige aanstelling en verzorging voor de
verarmde Christenen te Jerusalem een
vaststaande inrichting wil begroeten, gelijk
met name van Gereformeerde zijde van
oudsher geschied is, en zich nog tot in
onze dagen herhaalt. Reeds in het eerste
deel van deze artikelen veroorloofden
we ons een woord van protest tegen de
gemeene opvatting, alsof in deze zeven
mannen een vaste aanstelling voor een
duurzaam ambt plaats greep. De tegen-
stelling zou derhalve volstrekt zijn. In de
missie die onder de Joden uitging en in
Matth. X en Luk. X ons zoo breedvoerig
geschied werd, treft het zoo sterk, dat
zoo opzienbarende gebeurtenis plotsel-
ling in het gewone leven der Twaalfen en
der Zeventigen ingreep, maar er werd dan
ook niet aan gedacht, om uit deze optre-
bare zending onder de Joden een duurzame
en blijvende instelling te construeren. De
discipelen die door Jezus geroepen en
uitgezonden werden, deden wat Jezus hun
opdroeg, en na over heel Palestina, zoo-
veel 't kon, aan dien last gevolg te heb-
ben gegeven, keerden ze tot Jezus terug
en hernamen hun gewone betrekking als
discipelen. Krachtig had heel dit gebeurde
hen aangegrepen, maar er is geen spoor
te ontdekken van een vermoeden, als zou-
den ze, na hun last volbracht te hebben,
er op bedacht zijn geweest, om deze mis-
sie bestendig voort te zetten. Toen hun
last volbracht was, hernam hun leven
zijn gewonen loop. Hier daarentegen, als
we toekomen aan hetgeen ons in Hand.
VI: 1—6 staat opgetekend, neigde men er
steeds toe, om in de aanstelling van de
zeven mannen, «die over deze noodige zaak
waren te stellen» (zie vs. 3), de instelling
van een blijvend en duurzaam ambt te
begroeten. Men begroette deze zeven uit-
verkoren en met name aangeduide man-
nen, kortweg als de zeven eerste Diake-
nen, en voorzover men, gelijk ten
onzent, gewoon was niet enkel leeraren
en onderlingen, maar ook diakenen in zijn
Kerkraad op te nemen, waande men stellig
te kunnen verzekeren, dat het ambt van Dia-
ken hier in Hand. VI: 3 voor altoos en voor
alle Kerken was ingesteld. Men aarzeld
dan ook niet, het in de Roomsche,
Luthersche en Grieksche Kerken hoogelijk
af te keuren, dat zij ten deze nalatig waren
gebleven, en de instelling van het Dia-
conaat hadden verzuimd. Op deze voor-
stelling van zaken nu maakten we reeds in
het eerste deel van deze artikelenreeks een
korte aanmerking, die thans om een meer
volledige critiek roept.

En dan sta al aanstands op den voor-
grond, dat er in Hand. VI: 1—6 met geen
woord van het Diaconale ambt gesproken
wordt. Het woord Diaken komt er gansch
schielijk niet in voor. Dit nu zou geen
hinder hebben opgeleverd, zoo reeds toen
ter tijd, naast het ambt van Dienaar des
Woords en onderling, ook het Diaconale
ambt in de onderscheiden Kerken ware
opgekomen. Dit echter was niet alzo. Er
waren nog geen armverzorgers, en veel
minder was er dusver van Diakenen sprake

geweest. Als ambt in Christus Kerk was
het Diaconaat nog onbekend en zelfs on-
genoemd, en wat bovenal in hooge mate
opmerkelijk is, zelfs hier in Hand VI: 1-6,
waar men dan beweert dat de instelling
ervan plaats greep, komt de naam of titel van
Diaken niet voor. Er staat in Hand. VI: 3
niet anders, dan dat er «een noodige zaak»
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit, dat
was, die afgedaan moest worden, en nu
worden er een zevental mannen aangewezen,
om deze netelige zaak in handen te nemen
en al te doen. Nu droeg, gelijk niet anders
kon, met name te Jerusalem deze netelige
zaak een geheel eigenaardig karakter. Men
stond toch voor het opmerkelijke feit,